

REPUBLIKENS PRESIDENTS FÖRORDNING OM SKÖTSELN PÅ ÅLAND AV FÖRVALTNINGSUPPGIFTER SOM GÄLLER DISTRIBUTIONSSKYLDIGHETEN FÖR FÖRNYBARA DRIVMEDEL

1 Systemet med överenskommelseförordningar

Bestämmelser om fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet Åland finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991), nedan *självstyrelselagen*. En utgångspunkt i lagen är principen att behörigheten i förvaltningsärenden följer lagstiftningsbehörigheten. Ansvaret för kostnaderna följer av förvaltningsansvaret, om inte något annat föreskrivs.

I 32 § i självstyrelselagen föreskrivs det om ett system enligt vilket uppgifter som hör till riksförvaltningen för viss tid eller tills vidare kan överföras på en landskapsmyndighet. På motsvarande sätt kan uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet. Överföringen sker genom förordning och med samtycke av Ålands landskapsregering. En överenskommelseförordning kan sägas upp ensidigt.

Enligt 32 § 3 mom. i självstyrelselagen utfärdas överenskommelseförordningar av republikens president. Utlåtande över ett förslag till överenskommelseförordning ska alltid begäras av Ålandsdelegationen.

2 Lagstiftningsbehörighet

Enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om näringsverksamhet med beaktande av vad som föreskrivs i 11 §, 27 § 2, 4, 9, 12–15, 17–19, 26, 27, 29–34, 37 och 40 punkten samt 29 § 1 mom. 3–5 punkten, dock så att även lagtinget har behörighet att vidta åtgärder för att främja sådan näringsverksamhet som avses i de nämnda punkterna.

Bestämmelser om tillämpningen i landskapet Åland av rikets författning om distributionsskyldighet för förnybara drivmedel finns i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (Ålands författningssamling 2011:111), nedan kallad *landskapslagen*. Enligt 1 § 1 mom. i landskapslagen ska rikets lag om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (FFS 446/2007, lagens rubrik har ändrats genom en ändringslag till lag om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (603/2021), nedan kallad *rikslagen*, tillämpas i landskapet med de avvikelser som anges i landskapslagen. Enligt 2 § i landskapslagen ska de förvaltningsuppgifter som enligt lagen om distributionsskyldighet ankommer på statens myndigheter i landskapet skötas av landskapsregeringen, till den del förvaltningen hänför sig till uppgifter inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

3 Nuläge och behovet att utfärda överenskommelseförordning

Den nuvarande behörighetsfördelningen mellan Energimyndigheten och Ålands landskapsregering i fråga om de förvaltningsuppgifter som hänför sig till distributionsskyldigheten leder till att distributörerna ska rapportera till två olika nationella myndigheter. Eftersom det i själva verket är fråga om samma distributörer har det ansetts vara ändamålsenligt att förvaltningsuppgifterna i anslutning till rapporteringen enligt lagen om distributionsskyldighet överförs från Ålands landskapsregering till Energimyndigheten. Den

administrativa bördan i samband med anmälningarna skulle minska, om rapporten skickades endast till en myndighet.

Dessutom görs lägesrapporteringen av framsteg i fråga om förnybar energi till kommissionen enligt den s.k. förordningen om styrningen av energiunionen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013) för hela Finlands del, och i och med den föreslagna överföringen av uppgifter ska all den information som är relevant med tanke på den rapporteringen lämnas till Energimyndigheten.

I övrigt ska förvaltningsuppgifterna enligt lagen om distributionsskyldighet bl.a. i fråga om tillsynen över efterlevnaden av lagen och påförandet av påföljdsavgifter enligt lagen om distributionsskyldighet också fortsättningsvis skötas av landskapsregeringen. Nuförtiden är samma distributörer verksamma både på Åland och i riket, men det är möjligt att det i framtiden på Åland finns distributörer som inte är verksamma i riket.

Utöver denna förordning har det i samband med den föreslagna ändringen av lagen om distributionsskyldighet (RP 174/2022 rd) föreslagits att Energimyndigheten skulle ha rätt att trots sekretessbestämmelserna till Ålands landskapsregering lämna ut sådan information som myndigheten har fått vid fullgörandet av sina uppgifter enligt 7 § i lagen om distributionsskyldighet och som är nödvändig för landskapsregeringen för att denna ska kunna fullgöra sitt uppdrag att övervaka att lagen om distributionsskyldighet följs.

4 Förordningens huvudsakliga innehåll

1 §. Överföring av uppgifter till Energimyndigheten

Enligt 1 § i överenskommelseförordningen ska förordningen tillämpas på de förvaltningsuppgifter som avses i landskapslagen.

Förordningsförslagets syfte är att Energimyndigheten efter det att förordningen trätt i kraft också för Ålands del ska sköta de i 2 § avsedda uppgifter som överförs från Ålands landskapsregering till Energimyndigheten.

2 §. Uppgifter som hör till Energimyndigheten

Energimyndigheten har till uppgift att ta emot de anmälningar från distributörer som avses i 7 § i lagen om distributionsskyldighet. Energimyndigheten ska dessutom kontrollera att de uppgifter som anmälts är korrekta.

Enligt 7 § 1 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska en distributör varje år genom en anmälan produktvis redovisa de mängder motorbensin, dieselolja, naturgas, biodrivmedel, biogas och förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som distributören levererat till konsumtion under det föregående kalenderåret. En distributör som levererar biodrivmedel, biogas eller förnybara flytande eller gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung till konsumtion på grundval av ett i 6 § avsett avtal ska dessutom enligt 7 § 2 mom. i sin anmälan specificera deras i avtalet angivna mängder.

Enligt 7 § 3 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska anmälan dessutom innehålla information om hur det har visats att biodrivmedelspartierna, biogaspartierna och partierna med förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung uppfyller

hållbarhetskriterierna samt om andelarna sådana biodrivmedel, sådan biogas och sådana förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung som avses i 5 § 2, 4, 5, 7 och 8 mom.

I fortsättningen ska anmälan också för landskapet Ålands del lämnas till Energimyndigheten senast under mars månad året efter det år som anmälan avser. Energimyndigheten skulle kunna sammanslå rapporterna till en enda anmälan. Till skötseln av de förvaltningsuppgifter som anknyter till anmälningarna hör också Energimyndighetens skyldighet att kontrollera att alla de distributörer på Åland som överskrider tröskeln för tillämpning av lagen om distributionsskyldighet lämnar myndigheten en anmälan enligt 7 §.

Ålands landskapsregering ska också fortsättningsvis utöva tillsyn över efterlevnaden av den landskapslag om distributionsskyldighet som avses i 1 § och som är en s.k. blankettlag, samt sörja för verkställigheten av landskapslagen inom landskapet Åland, med undantag för de uppgifter som i 2 § i förordningen särskilt föreskrivs för Energimyndigheten. Beslut om påföljder enligt landskapslagen i fråga om distributionsskyldighet, exempelvis påföljdsavgift för underlåtenhet att iakta lagen om distributionsskyldighet, ska således också i fortsättningen för landskapet Ålands del fattas av landskapsregeringen. Endast uppgifter enligt 2 § ska för Ålands del överföras till Energimyndigheten.

Enligt 11 § 3 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska påföljdsavgifterna påföras under det kalenderår då den anmälan som avses i 7 § 1 mom. har lämnats eller borde ha lämnats. Om påföljdsavgifterna, på grund av att en distributör helt eller delvis försummat sin redovisningsskyldighet eller lämnat en bristfällig, vilseledande eller felaktig anmälan, inte alls blivit påförda eller påförts till ett för lågt belopp, ska Energimyndigheten påföra distributören de påföljdsavgifter som tidigare inte påförts distributören. Påföljdsavgifterna ska påföras inom de tre år som följer på det kalenderår som avses ovan.

När det gäller behandlingstiden för anmälningarna bör Energimyndigheten beakta de tidsfrister enligt 11 § 3 mom. i lagen om distributionsskyldighet som satts upp för påförande av påföljdsavgifter och som också gäller för Ålands landskapsregering. Energimyndigheten bör granska uppgifterna så att Ålands landskapsregering ska ha tillräckligt med tid att påföra eventuella påföljdsavgifter.

När granskningen av anmälningarna är slutförd tillhandahåller Energimyndigheten uppgifterna till landskapsregeringen som behövs för att landskapsregeringen ska kunna sköta sina tillsynsuppgifter inom landskapet Åland. I förslaget till ändring av lagen om distributionsskyldighet (RP 174/2022 rd) föreslås bestämmelser om rätten för Ålands landskapsregering att få uppgifter. Av sakens natur följer att Energimyndigheten, när den lämnar uppgifterna, bör fästa landskapsregeringens uppmärksamhet vid eventuella brister som upptäcktes i samband med granskningen av anmälningarna. När det gäller lämnandet av uppgifter kan närmare detaljer i förfarandet avtalas separat i samband med överenskommelsen om kostnaderna. På basen av de uppgifter som lämnats i anmälningarna är det en uppgift för Ålands landskapsregering att utöva tillsyn över att skyldigheten att distribuera förnybara drivmedel fullgörs och besluta om eventuella påföljdsavgifter.

3 §. Ersättningar

Eftersom Energimyndigheten kommer att medföra kostnader och merarbete på grund av skötseln av uppgiften enligt ovan ska det föreskrivas särskilt om ersättning av kostnaderna. Enligt den föreslagna 3 § ska Energimyndigheten ersättas för kostnaderna för skötseln av sådana i 2 § avsedda förvaltningsuppgifter som gäller landskapet Åland på det sätt som landskapsregeringen och Energimyndigheten gemensamt avtalar.

4 §. Ikraftträdande

Förordningen föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.

Förordningen tillämpas första gången på anmälningar som ska göras för år 2022. Ålands landskapsregering ska sköta uppgifterna enligt landskapslagen (7 § i lagen om distributionsskyldighet) i anslutning till distributörernas anmälningar i fråga om år 2021 och tidigare år. Bestämmelsen är därför bekräftande till sin karaktär.

5 Beredningen av förslaget

Förslaget till förordning har beretts vid justitieministeriet utifrån ett utkast som arbets- och näringsministeriet utarbetat i samarbete med Ålands landskapsregering och Energimyndigheten. Ett utlåtande över förordningsförslaget och landskapsregeringens samtycke till att den föreslagna förordningen får utfärdas har begärts av Ålands landskapsregering. Ålands landskapsregering har den 14 juli 2022 gett sitt samtycke till den förordning som föreslås bli utfärdad. Arbets- och näringsministeriet har lämnat ett utlåtande där ministeriet förordade förslaget. I Energimyndighetens utlåtande föreslogs tillägg till förordningen angående arbetsfördelningen mellan myndigheterna på Åland och riksmyndigheterna.

Under hösten 2022 har det på basen av de utlåtanden som fåtts under ledning av justitieministeriet förts diskussioner med de myndigheter som avses i förordningsförslaget ifråga om tillräckliga och klagörande motiveringar för de uppgifter som föreslås överförda från landskapsregeringen till Energimyndigheten samt om samarbetet dem emellan. Utlåtande inhämtades också av Ålandsdelegationen, som likaså förordade förslaget till förordning. Förordningsförslaget har laggranskats vid justitieministeriets laggranskningsenhet. I samband med laggranskningen gjordes små språkliga ändringar i förordningstexten men innehållet förblev den samma.

6 Ekonomiska konsekvenser

Den part inom vars behörighet de uppgifter som överförs faller enligt självstyrelselagen svarar också fortsättningsvis för de administrativa kostnaderna. Överföringen av de rapporteringsuppgifter som gäller Åland till Energimyndigheten kommer att medföra merarbete särskilt i överföringsskedet. Enligt 3 § i förordningen ska landskapsregeringen och Energimyndigheten avtala om ersättningen för de kostnader som skötseln av de överförda förvaltningsuppgifterna medför. Den administrativa bördan för distributörer förväntas minska i och med att rapporterna sammanslås.

7 Ikraftträdande

Förordningen föreslås träda i kraft den 1 februari 2023.